

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΕΝΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ-ΤΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ (Ε.Ν.Ε.)- Ν.Π.Δ.Δ.

Ταχ. Δ/ση :Β. Σοφίας 47
Τ.Κ. :106 76 Αθήνα
Τηλ :210- 3648044
Φαξ :210- 3648049

Πληροφορίες Α.Δάγλας

Αθήνα, 21 /12 /2011

Αρ. Πρωτ.: 1418

Υπουργείο Υγείας ΚΚΑ
- Γραφείο Υπουργού
-Γραφείο Προσωπικού
- Δ/νση Προσωπικού Νομικών
Προσώπων

Κοινοποίηση:

-Υπουργείο Διοικητικής
Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής
Διακυβέρνησης

Θέμα: «Κινητικότητα και υπηρεσιακές μεταβολές των Νοσηλευτών»

Η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος, το θεσμικό όργανο προάσπισης των επαγγελματικών δικαιωμάτων των νοσηλευτών της χώρας μας, **καταγγέλλει** την άνιση και υπέρμετρα αυστηρή αντιμετώπιση των νοσηλευτών αναφορικά με την κινητικότητα αυτών και τις υπηρεσιακές τους μεταβολές με άκριτη προσήλωση στο γράμμα του Νόμου, κατά παράβαση θεμελιωδών δικαιωμάτων τους.

Δια της διατάξεως του άρθρου 10 του Ν. 3754/2009, όπως ισχύει σήμερα:
«1. Το νοσηλευτικό προσωπικό των κατηγοριών ΠΕ, ΤΕ, ΔΕ, ΥΕ, καθώς και ΤΕ Επισκεπτών Υγείας και ΤΕ Μαιευτικής των Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.Κ.Α. προσλαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 2190/1994, όπως εκάστοτε ισχύει. 2. Από την ημερομηνία πρόσληψης του και για μία πενταετία το προσωπικό των ως άνω κατηγοριών και κλάδων δεν επιτρέπεται να απομακρυνθεί από τη θέση στην οποία διορίστηκε για οποιονδήποτε λόγο και με οποιαδήποτε διαδικασία (απόσπαση, μετάταξη, μετάθεση). Οι επιτυχόντες κατά την πιο πάνω διαδικασία που αποδέχονται το διορισμό τους τουλάχιστον δύο φορές και δεν προσέρχονται να αναλάβουν υπηρεσία ή παραιτούνται μέσα σε δώδεκα μήνες από την ημερομηνία πρόσληψης τους δεν επιτρέπεται να συμμετάσχουν για μία τριετία

σε διαγωνισμούς πρόσληψης νοσηλευτικού προσωπικού στα Νοσοκομεία και τις μονάδες φροντίδας του Ε.Σ.Υ.Κ.Α..»

Πρόσφατα το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, δια της υπ' αριθ. 281/2011 γνωμοδότησης του, ερωτηθέν από το Γραφείο Προσωπικού του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, έκρινε ότι οι διατάξεις του άρθρου 10 του Ν. 3754/2009 κατισχύουν των διατάξεων του άρθρου 21 του Ν. 2946/2001- που επιτρέπουν την κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων απόσπαση υπαλλήλων- συζύγων ενστόλων σε υπηρεσίες της περιοχής όπου υπηρετεί ο/η σύζυγος τους - και των διατάξεων του άρθρου 7 του Ν. 287/1976- που προβλέπουν υποχρεωτική συνυπηρέτηση υπαλλήλων υπηρετούντων σε παραμεθόριες περιοχές με τους συζύγους τους.

Η ανωτέρω γνωμοδότηση εκτίμα ότι: «...οι διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 2946/2001 αποσκοπούν στην προστασία της οικογένειας, γίνεται όμως δεκτό ότι το κοινωνικό δικαίωμα στην υγεία κατατάσσεται σε ιδιαίτερα υψηλή θέση στην κλίμακα των συνταγματικών αξιών, μπορεί δε να δικαιολογήσει περιορισμούς στην άσκηση άλλων δικαιωμάτων, καθώς και αποκλίσεις από την αρχή της ισότητας.» .

Αναφορικά δε με τη μετάταξη σε παραμεθόριο περιοχή λόγω συνυπηρέτησης εκτιμά ότι οι διατάξεις του άρθρου 7 του Ν. 287/1976 αφορούν στην προστασία της οικογένειας μιας κατηγορίας υπαλλήλων, δηλαδή των υπηρετούντων σε παραμεθόριες περιοχές, ενώ αυτές του άρθρου 10 του Ν. 3754/2009, θεσπίστηκαν χάριν εξυπηρέτησεως γενικότερου κοινωνικού συμφέροντος, αφού αποσκοπούν στη βελτίωση της λειτουργίας όλων των νοσοκομείων της χώρας και στην προστασία της υγείας όλων ανεξαιρέτως των πολιτών»

Σύμφωνα με την άποψη που εκφράζεται εν προκειμένω, δεν εφαρμόζονται θεμελιώδεις διατάξεις που έχουν τεθεί προς προστασία του δικαιώματος στη οικογένεια και το δικαίωμα αυτό περιορίζεται γενικευμένα, για λόγους προστασίας του κοινωνικού δικαιώματος στην υγεία.

Αναφορικά με το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10 του Ν. 3754/2011 και την επέκταση της εφαρμογής του και σε υπαλλήλους που διορίστηκαν **πριν την ψήφισή του**, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους ερωτηθέν από τη Διεύθυνση Προσωπικού Νομικών Προσώπων του ΥΓΚΚΑ, στην υπ' αριθ. 261/2011

γνωμοδότησή του, με αόριστη και πάλι επίκληση λόγων δημοσίου συμφέροντος έκρινε ότι ο περιορισμός που θεσπίζει καταλαμβάνει και υπαλλήλους που διορίστηκαν προ της ψηφίσεως του και δεν έχουν εισέτι συμπληρώσει πενταετία από το διορισμό τους.

Πέραν της ανωτέρω διάταξης, στο άρθρο 71 παρ. 1 του Νόμου 3918/2011, προβλέπεται : *«Οι διατάξεις των άρθρων 71 και 74 του ν. 3528/2007 (ΦΕΚ 26 Α'), όπως συμπληρώθηκαν και αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3801/2009 (ΦΕΚ 163 Α'), δεν έχουν εφαρμογή στο προσωπικό των νοσηλευτικών ιδρυμάτων του ΕΣΥ και στο προσωπικό του ΕΚΑΒ.»*, χωρίς να γίνεται μνεία των διατάξεων που ΕΧΟΥΝ εφαρμογή.

Σε πολλά νοσηλευτικά ιδρύματα της χώρας, τέλος, η Διοίκηση έχει απορρίψει αιτήσεις μετατάξεως σε ανώτερο κλάδο., ήτοι από κλάδο βοηθού νοσηλευτή ΔΕ σε κλάδο νοσηλευτή ΤΕ και από κλάδο νοσηλευτή ΤΕ σε κλάδο νοσηλευτή ΠΕ, προ της συμπλήρωσεως πενταετίας από το διορισμό, με την αιτιολογία ότι κάτι τέτοιο απαγορεύεται από το άρθρο 10 του Ν. 3754/2011.

Προφανής σκοπός του Νομοθέτη με την «απαγόρευση απομάκρυνσης» από τις θέσεις του νοσηλευτικού προσωπικού για μια πενταετία από το διορισμό του, ήταν να τεθεί φραγμός στις μετατάξεις νοσηλευτών σε άλλους κλάδους και να παύσει η έντονη κινητικότητα αυτών των υπαλλήλων με γνώμονα και στόχο την αντιμετώπιση του οξύτατου προβλήματος της ελλείψεως νοσηλευτικού προσωπικού, προβλήματος χρονίου και γνωστού.

Στην ελληνική ευνομούμενη έννομη τάξη, είναι αδιανόητο να θεωρηθεί σκοπός του Νομοθέτη η άκριτη και αβάσιμη αποστέρηση θεμελιωδών δικαιωμάτων των νοσηλευτών, η οποία όχι μόνο δεν οδηγεί σε επίλυση του βασικού προβλήματος, αλλά αντίθετα προκαλεί δεκάδες περεταίρω, εισάγοντας ανεπίτρεπτες συνταγματικά εξαιρέσεις κατά μιας κατηγορίας υπαλλήλων.

*****

Το πρώτο δικαίωμα που παραβιάζεται δια της άκριτης και χωρίς εξαιρέσεις απαγόρευσης απομάκρυνσης των νοσηλευτών από τη θέση τους επί μια πενταετία, ακόμα και σε περιπτώσεις συνυπηρέτησης με ένστολο σύζυγο ή σύζυγο που υπηρετεί σε παραμεθόριο, είναι το δικαίωμα στην οικογένεια.

Δεδομένης της κατοχύρωσης του δικαιώματος προστασίας της οικογένειας και από διεθνείς συμβάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και από το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο (άρθρο 23 του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα που κυρώθηκε με το νόμο 2462/1997: «1. Η οικογένεια είναι φυσικό και θεμελιώδες στοιχείο της κοινωνίας, τα μέλη της απολαύουν την προστασία της κοινωνίας και του Κράτους», άρθρο 10. του Διεθνούς Συμφώνου για τα οικονομικά, κοινωνικά και μορφωτικά δικαιώματα: «Τα συμβαλλόμενα με το Σύμφωνο αυτό Κράτη αναγνωρίζουν ότι: 1. Η μεγαλύτερη κατά το δυνατό προστασία και βοήθεια πρέπει να παρασχεθεί στην οικογένεια, η οποία αποτελεί το φυσικό και βασικό στοιχείο της κοινωνίας .....», άρθρο 33 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, «1. Εξασφαλίζεται η νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας», άρθρο 16 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού ΧΑΡΤΗ: «Για πραγματοποίηση των απαραίτητων συνθηκών διαβίωσης που απαιτούνται για την πλήρη ανάπτυξη της οικογένειας που είναι βασικό κύτταρο της κοινωνίας, τα Συμβαλλόμενα Μέρη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να προωθούν την οικονομική, νομική και κοινωνική προστασία της οικογενειακής ζωής»), είναι επιτακτική η ανάγκη περιφρούρησης και προστασίας του σε όλες του τις εκδηλώσεις και περιορισμού του αποκλειστικά και μόνον όταν υφίσταται κίνδυνος για τη δημόσια υγεία, **αναπότρεπτος με άλλα μέσα.**

Δια της εκφραζόμενης στις γνωμοδοτήσεις του ΝΣΚ απόψεως που υιοθετήθηκε από τη Διοίκηση, θεωρείται θεμιτή η παραβίαση του δικαιώματος στην οικογένεια βάσει της αόριστης επίκλησης: «το κοινωνικό δικαίωμα στην υγεία κατατάσσεται σε ιδιαίτερα υψηλή θέση στην κλίμακα των συνταγματικών αξιών και μπορεί να δικαιολογήσει περιορισμούς στην άσκηση άλλων δικαιωμάτων», η οποία βασίζεται εξ ορισμού στην εσφαλμένη παραδοχή ότι το κοινωνικό δικαίωμα στην υγεία κατατάσσεται σε ιεραρχικά υψηλότερη θέση.

Το αγαθό της δημόσιας υγείας δεν μπορεί να γίνει γενικώς και αορίστως δεκτό ότι διακυβεύεται ή τίθεται σε κίνδυνο από τις αποσπάσεις ή τις μετατάξεις μικρού μέρους του νοσηλευτικού προσωπικού, καθώς αυτές δεν συνεπάγονται μετάταξη σε άλλο κλάδο ή σε άλλη κατηγορία. Οι δε ελλείψεις σε νοσηλευτικό προσωπικό είναι γενικές για όλα τα νοσηλευτικά ιδρύματα, οπότε ουδόλως αφαιρείται νοσηλευτικό δυναμικό και ουδόλως πλήττεται το δικαίωμα στην υγεία,

μιας και το δικαίωμα στην υγεία των κατοίκων μιας περιοχής (τόπος φορέα προέλευσης) δεν είναι υπέρτερο του ίδιου δικαιώματος των κατοίκων της περιοχής του φορέα υποδοχής.

Ο περιορισμός του δικαιώματος προστασίας της οικογένειας δεν είναι αναγκαίος για την προστασία του κοινωνικού δικαιώματος στην υγεία. Η άκρα καταχρηστικότητα της επιβολής του περιορισμού αυτού του δικαιώματος προστασίας της οικογένειας καταδεικνύεται από την ίδια την διατύπωση της γνωμοδοτήσεως του ΝΣΚ: «Εξ άλλης όψεως... η επίμαχη ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρου 10 του Ν. 3754/2009 δεν ματαιώνει, **αλλά απλώς καθυστερεί επί τρία ακόμα έτη** και μάλιστα χάριν δημοσίου σκοπού τη συμβίωση της οικογενείας των ενστόλων.».

Αναφορικά με την αναδρομική εφαρμογή του Νόμου 3754/2009 στους νοσηλευτές που διορίστηκαν πριν τη θέση του σε ισχύ, αλλά δεν έχουν ακόμη συμπληρώσει πενταετία από το διορισμό τους, αρκεί να αναφέρουμε ότι πρόκειται για ανεπίτρεπτη εξαίρεση από την αρχή της μη αναδρομικότητας του Νόμου. Δια της αναδρομικότητας της συγκεκριμένης διατάξεως, παραβιάζεται για τις κατηγορίες προσωπικού που αναφέρει, **η συνταγματικά κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας**, χωρίς να συντρέχει εν προκειμένω λόγος δημοσίου συμφέροντος, καθώς το κοινωνικό αγαθό που εξυπηρετείται δια αυτής της αναδρομικότητας, δύναται να προστατευθεί με άλλους τρόπους.

Με την διάταξη του άρθρου 71 παρ. 1 του Νόμου 3918/2011- η οποία αποτελεί νομική κακοτεχνία- εισάγεται απαράδεκτη και αντισυνταγματική διάκριση εις βάρος ορισμένων κατηγοριών υπαλλήλων του ευρύτερου Δημοσίου τομέα. Εδώ και ένα περίπου έτος δεν έχει εκδοθεί κάποια άλλη διάταξη που να ρυθμίζει τα σχετικά με τις μετατάξεις των κατηγοριών υπαλλήλων που εξαιρεί, μεταξύ των οποίων και των νοσηλευτών. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με το ότι δια της διατάξεως αυτής καταργήθηκε η δυνατότητα αμοιβαίας μετατάξεως που είχε θεσπισθεί δια του Ν.3801/2009, οδηγεί στην άνιση μεταχείριση του προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, στο οποίο ανήκουν και οι νοσηλευτές. Στην περίπτωση της αμοιβαίας μετάταξης, ήτοι δύο ταυτόχρονων μετατάξεων υπαλλήλων όμοιου κλάδου και όμοιας κατηγορίας, δεν μένει κενή οργανική θέση υπαλλήλου και δεν επέρχεται σε καμία περίπτωση επίταση του προβλήματος της

έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού. **Η αποστέρηση επομένως του δικαιώματος μετάταξης σε ορισμένες κατηγορίες υπαλλήλων εισάγει ανεπίτρεπτη και μη αναγκαία εξαίρεση από την συνταγματικά και από διεθνή συμβατικά κείμενα κατοχυρωμένη αρχή της ισότητας.**

Ως προς την απαγόρευση μετάταξης σε ανώτερο κλάδο, κατ' επίκληση του άρθρου 10 του Ν. 3754/2009, οφείλουμε να τονίσουμε ότι η απαγόρευση επί πέντε έτη στον υπάλληλο να μεταταγεί στον κλάδο που αντιστοιχεί στον τίτλο σπουδών για την κτήση του οποίου μόχθησε, σπουδάζοντας εργαζόμενος, **παραβιάζει την αξία του ως ανθρώπου και παρακωλύει την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του (άρθρα 2 και 5 Συντάγματος).**

Είναι γεγονός ότι υφίστανται και άλλοι τρόποι αντιμετώπισης του προβλήματος της ελλείψεως νοσηλευτικού προσωπικού, για την εύρυθμη λειτουργία των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και την προστασία του κοινωνικού δικαιώματος στην υγεία που αποτελεί το σκοπό του Νομοθέτη. Το κοινωνικό αγαθό της υγείας δεν είναι δυνατόν να εξυπηρετείται μόνον δια της «θυσίας» των ίδιων των επιστημόνων που το υπηρετούν, μέσω της απαρέγκλιτης και αναδρομικής εφαρμογής κανόνων δικαίου, της εξαίρεσης κατηγοριών υπαλλήλων από αυτή καθαυτή την διαδικασία μετατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα, χωρίς τη θέσπιση άλλης ρύθμισης και της απαγόρευσης ακόμα και της δυνατότητας προαγωγής τους.

Η κατάφωρη παραβίαση συνταγματικά και από διεθνείς συμβάσεις κατοχυρωμένων δικαιωμάτων των νοσηλευτών δεν αποτελεί λύση, αλλά εξουθένωση και απαξίωση ενός κλάδου επιστημόνων. Απορία προκαλεί δε η συχνότατη προσφυγή του ΥΓΚΑ στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για την ερμηνεία του Ν. 3754/2009 και η άκριτη υιοθέτηση των απόψεων που εκφράστηκαν εν προκειμένω, χωρίς να γίνει καμία προσπάθεια εξισορρόπησης της καταστάσεως και των αντικρουόμενων δικαιωμάτων μέσω διαλόγου των εμπλεκόμενων φορέων.

Η Ένωση Νοσηλευτών Ελλάδος καταγγέλλει την συνεχή παραβίαση των δικαιωμάτων των νοσηλευτών από τις ανωτέρω πρακτικές και καλεί τους αρμόδιους φορείς ΑΜΕΣΑ σε διάλογο με σκοπό την επίλυση του προβλήματος στελέχωσης των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, χωρίς να θεωρείται δεδομένη η άνιση και άδικη

μεταχείριση κατηγορίας πολιτών έναντι του Νόμου και η συνεχής καταπάτηση των δικαιωμάτων τους.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο της Ε.Ν.Ε.

Ο Πρόεδρος

Ο Γεν. Γραμματέας

Δημήτρης Σκουτέλης

Αριστείδης Δάγλας